

Naturalisatie van Agte, Heinz-Kurt Willi en 18 anderen

MEMORIE VAN TOELICHTING

Nr. 3

Onder verwijzing voor het overige naar de ingewonnen ambtsberichten ¹⁾ ten aanzien van de verzoeken om naturalisatie van *Heinz-Kurt Willi Agte* en 18 anderen, moge de ondergetekende het volgende aantekenen.

De verzoekers, genoemd in artikel 1, onder 1, 4, 5, 8, 11, 16, 17, 18 en 19, worden, met afwijking van het wettelijk vereiste omtrent de betaling (artikel 3, vijfde lid, aanhef en onder 3° van de wet op het Nederlandschap), in aanmerking gebracht voor kosteloze naturalisatie; de verzoekers genoemd onder 1, 11, 18 en 19, op grond van de door hen aan de geallieerde oorlogvoering dan wel aan den lande bewezen diensten; de verzoekers, genoemd onder 4 en 5 om hieronder te vermelden redenen uit billijkheidsoverwegingen; de verzoekers genoemd onder 16 en 17, die als vluchteling worden aangemerkt, op grond van de gedane toezegging (vgl. de Memorie van Antwoord aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal betreffende de Justitiebegroting voor 1962, zitting 1961—1962 — 6500, stuk nr. 10, sub 113); de verzoekster genoemd onder 8, die uit Indonesië afkomstig is, omdat zij door de sedert 1949 gewijzigde staatkundige verhoudingen de Nederlandse nationaliteit buiten haar wil heeft verloren.

De Duitse verzoeker *Heinz-Kurt Willi Agte*, genoemd in artikel 1, onder 1, werd in 1940 te Oberhausen in Duitsland geboren. Hij woont van 1945 af in ons land. Adressant heeft vrijwillig bij de Koninklijke Landmacht gediend. Hij is werkzaam als tuindersknecht.

Antoon Mathias Aijmanns, genoemd onder 2, werd in 1903 te Ottersum in Limburg geboren als zoon van een Duitse vader en een van origine Nederlandse moeder. Hij heeft zijn gehele leven in Nederland gewoond. Als landbouwer voorziet hij in zijn onderhoud. Adressant, die door de Nederlandse administratie wordt beschouwd als te zijn zonder nationaliteit, werd in de oorlog door de Duitsers als Duitser aangemerkt en in 1944 gedwongen tot dienst in het Duitse leger.

Onder 3 wordt voorgedragen de Duitse verzoeker *Kurt Friedrich Wilhelm Geissler*. Hij werd in 1942 te Amsterdam geboren. Zijn moeder bezat voor haar huwelijk het Nederlandschap. Adressant, die nimmer in het buitenland heeft gewoond, is gehuwd met een ook thans nog Nederlandse vrouw. Hij is werkzaam als monteur.

Mathias Joseph Göbbels, de verzoeker, genoemd onder 4, werd in 1907 te Kerkrade geboren. Zijn vader was van Duitse, zijn moeder van Nederlandse afkomst. Adressant heeft steeds hier gewoond. Hij is gehuwd met een Nederlandse vrouw en verdient als schilder het brood voor zich en de zijnen. Omtrent verzoekers nationaliteit bestaat enige twijfel. Het is niet uitgesloten, dat hij als kind van een Nederlandse moeder en een mogelijk staatloze vader op grond van zijn geboorte hier te lande reeds het Nederlandschap bezit. Ten einde de bestaande onzekerheid weg te nemen komt het raadzaam voor verzoeker te naturaliseren.

De onder 5 genoemde verzoeker *Karl Wilhelm Görtz*, is de zoon van een Duitse vader en een van origine Nederlandse

moeder. Hij is in 1942 te Wehr in Duitsland geboren en bezit nog de Duitse nationaliteit. Van 1946 af, toen zijn geboortestreek als gevolg van de grenscorrectie tijdelijk bij Nederland werd gevoegd, heeft hij hier te lande gewoond. Als bedieningsvakman bij de Staatsmijn Emma voorziet hij in zijn onderhoud. Het komt billijk voor verzoeker in aanmerking te doen komen voor kosteloze naturalisatie, omdat, ware tijdig onderkend dat hij de zoon was van een van origine Nederlandse moeder, hem het Nederlandschap krachtens het bepaalde bij artikel 8a (thans 9) van de wet bij Koninklijk besluit had kunnen worden verleend. Aan deze naturalisatie zouden geen kosten zijn verbonden geweest.

Walter von der Kall, de Duitse verzoeker, genoemd onder 6, werd in 1930 te Breining in Duitsland geboren. Kort na zijn geboorte kwam hij met zijn ouders herwaarts. Sedertdien heeft hij onafgebroken hier te lande gewoond. Adressant is gehuwd met een Nederlandse vrouw. Als technisch beambte verdient hij het brood voor zich en zijn gezin.

Onder 7 wordt genoemd de Zuidslavische verzoekster *Marija Livk*. Adressante die in 1904 te Trbovlje (Zuidslavië) werd geboren, kwam in 1929 met haar echtgenoot en twee kinderen naar Nederland. Sedertdien heeft zij steeds hier te lande gewoond. Haar echtgenoot is in 1956 overleden. Met haar beide zoons, van wie de oudste reeds in 1960 is genaturaliseerd, beheert verzoekster een garagebedrijf.

De verzoekster *Hermine Moena*, voorgedragen onder 8, werd omstreeks 1899 te Wlingi in Indonesië geboren. Zij is sedert 1957 in Nederland woonachtig. In het onderhoud van adressante, die weduwe is van *Abel Eduard Wolff*, wordt voorzien. Aan haar worden de namen verleend, waaronder zij bekend staat.

De Oostenrijkse verzoeker *Karl Franz Müller*, genoemd onder 9, werd in 1936 te Graz in Oostenrijk geboren. Hij is sedert 1955 in ons land gevestigd. Adressant is gehuwd met een van geboorte Nederlandse vrouw en voorziet als mijnwerker in het gezinsonderhoud.

Kok Swan Nio, de onder 10 genoemde verzoekster, werd in 1930 te Soemenep in Indonesië geboren. Zij is van 1957 af hier te lande woonachtig. Adressante voorziet als operatiezuster in haar onderhoud.

Alfons Pyszny, de verzoeker van Poolse herkomst, genoemd onder 11, werd in 1920 te Bielszowice in Polen geboren. Van 1940 tot 1944 verrichtte hij gedwongen militaire dienst in het Duitse leger. Van 1944 tot eind 1945 diende hij in het onder geallieerd commando staande Poolse leger. Hij is sedert 1946 in Nederland gevestigd. Adressant, die gehuwd is met een Nederlandse vrouw, is werkzaam als bedrijfsleider.

Onder 12 en 13 worden voorgedragen de broeders *Römling*. Zij bezitten de Duitse nationaliteit. Verzoekers werden in Duitsland geboren uit het huwelijk van een Duitser en een van oorsprong Nederlandse vrouw; *Johann Heinrich*, genoemd onder 12, in 1939 te Herzogenrath, zijn broer *Theodor Erich*, genoemd onder 13, in 1936 te Castrop-Rauxel. In 1942 kwamen zij met hun ouders naar Nederland, waar zij sedertdien onafgebroken hebben gewoond. Eerstgenoemde is werkzaam als vertegenwoordiger; zijn broer is chauffeur.

¹⁾ De ingewonnen ambtsberichten zijn met de overige bij deze memorie van toelichting overgelegde stukken nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

De Duitse verzoekster *Elsbeth Anna Sonnabend*, genoemd onder 14, werd in 1903 te Eisleben in Duitsland geboren. Zij verblijft sedert 1953 in ons land. Adressante verzorgt de huishouding van haar met een Nederlander gehuwde dochter. In haar onderhoud wordt voorzien.

Otto Maria Antonius Stahl, de onder 15 genoemde Duitse verzoeker, werd in 1933 te Heerlen geboren als zoon van een Duitse vader en een van origine Nederlandse moeder. Adressant heeft steeds hier gewoond. Hij is gehuwd met een ook thans nog Nederlandse vrouw en verschaft als koopman zich en de zijnen een bestaan.

Onder 16 en 17 worden voorgedragen de broeders *Toth*. Zij werden beiden te Papa in Hongarije geboren, *Ferenc*, genoemd onder 16, in 1936, zijn broer *Istvan Dénes*, genoemd onder 17, in 1934. Zij bezitten de Hongaarse nationaliteit. In 1956 kwamen zij als vluchtelingen herwaarts. Beiden zijn werkzaam als textielarbeider.

Jan Trendel, genoemd onder 18, werd in 1918 te Challupy in Polen geboren. Hij bezit de Duitse nationaliteit. Verzoeker die woonachtig was in het door de Duitsers geannexeerde Poolse gebied werd in het begin van 1944 ingelijfd in het Duitse leger. Hij kwam met zijn onderdeel naar Nederland, waar hij contact legde met de verzetsbeweging. Hij zou onder meer

wapens en munitie aan de binnenlandse strijdkrachten hebben geleverd. In januari 1945 is hij ondergedoken. Adressant is gehuwd met een van oorsprong Nederlandse vrouw en werkt als ankerwikkelaar.

De Poolse verzoeker *Alfons Leon Wielgoszewski*, genoemd onder 19, werd in 1922 te Torun in Polen geboren. Verzoeker werd in 1943 gedwongen dienst te nemen in het Duitse leger. In mei 1944 heeft hij zijn onderdeel verlaten en is in België ondergedoken. In oktober 1944 trad hij toe tot de onder Brits bevel staande Poolse strijdkrachten. Adressant woont sedert 1957 in ons land; daarvoor verbleef hij van 1946 tot 1948 hier te lande. Hij is gehuwd met een van origine Nederlandse vrouw en is werkzaam als bankwerker.

Met uitzondering van de Hongaarse verzoekers, genoemd in artikel 1, onder 16 en 17, de Zuidslavische verzoekster, genoemd onder 7, en de Poolse verzoeker, genoemd onder 19, geldt ten aanzien van alle voorgedragenen, dat zij na naturalisatie niet van dubbele nationaliteit zullen zijn.

De Minister van Justitie,

Y. SCHOLTEN.